

Carinske tarife

Raul Hury, Spltt

Svjetsku privredu u suvremenim uslovima danas često interesiraju i predmet su diskusije carinske tarife.

Nakon svršetka Drugog svjetskog rata, carinarnicama se nije posvećivala osobita pažnja, jer je ratom privreda bila razrušena i osiromašene zemlje, otvorile su širom svoje granice, da prime što više robe, a ne da njen ulazak ograniče.

Relativnom normalizacijom razmjene dobara i tržišta, carine taj stalni instrumenat, koji se javlja u privredi svake zemlje, ponovno su stavljene u pokret, a s njima i njihove tarife.

U FNRJ carinska tarifa ne predstavlja važan izvor financijskih sredstava, kao što je to u kapitalističkim zemljama. Carine su u prvom redu samo uvozne i nemaju nekih osobitih fiskalnih ciljeva. Pretežno naši uvoznici ne plaćaju carinu, ali radi uskladijavanja razlike u cijenama robe u zemlji i inozemstvu, vrši se obračun razlike prema koeficijentima, te se ova razlika plaća Narodnoj banci ili pak kod izvoza samom izvozniku.

Naša carinska tarifa, obzirom da je plaćanje ograničeno, dolazi do izražaja, kada se radi o robi privatnih osoba (fizičke osobe), kada uvoze robu za koju nije uslijedio odliv deviza iz FNRJ u inozemstvo. Tipičan primjer takvog uvoza jesu kod nas poklon pošiljke. Nadalje plaćaju carinu privredne, društvene i druge organizacije, koje nisu registrirani uvoznici, ili ne uvozu robu, koja služi za realizaciju njihovih ciljeva.

Kao temelj za naplatu carine služi cijena robe u našem unutrašnjem prometu.

Nova carinska tarifa FNRJ, objavljena u Sl. listu broj 25, od 19. VI. 1957., određuje plaćanje carine po vrijednosti robe i stopama, koje su različite prema vrstama robe. U ovom plaćanju, međutim, Uredba o carinskoj tarifi predviđa olakšice za primaoc poklon-pošiljaka iz ino-

zemstva. Tako ne plaćaju carinu one pošiljke, čija vrijednost ne premašuje 20.000 dinara, ukoliko ovakvu pošiljku primaoc primi u roku od tri mjeseca u toku godine. Ako bi poklon-pošiljka prelazila ovu vrijednost, plaća se carina na vrijednost robe preko 20.000 dinara. Nja upotrebljena robu ne plaća se carina, ali ako ova roba prema procjeni istrošenosti prelazi vrijednost od 20.000 dinara, plaća se carina po stopama iz carinske tarife i to, na vrijednost umanjenju prema procentu istrošenosti. Ova se, međutim, odnosi na predmete odjevanja.

Jugoslavenski državljanin, kada dolazi iz inozemstva, može unijeti u zemlju, bez plaćanja carine robe u vrijednosti do 50.000 dinara u količinama pojedinih vrsta robe, ali u okviru potreba jednog kućanstva. Ukoliko je vrijednost uvezene robe veća od 50.000 dinara ili prelazi potrebe kućanstva, tada se na višak vrijednosti plaćaju carinske daće. Novost u novoj carinskoj tarifi odražuje se u činjenici, što su rokovi bez carinskog uvoza, određeni vremenski na tri mjeseca i što je vrijednost povišena (ranije po staroj tarifi, slobodan uvoz je bio do 10.000 dinara vrijednosti jedamput u mjesecu). Nadalje u ovoj tarifi je unesena Lista vrijednosti robe, osim nekih artikala, za koje utvrđuje carinarnica vrijednost preko svoje komisije.

Ne plaćaju carinu također upotrebjeni predmeti odjevanja, a ovi se mogu uvesti jedamput mjesečno.

Putnici su također oslobođeni plaćanja carinskih daća na carinarnicama, kada nose sa sobom iz inozemstva predmete za njihove potrebe, kao što je to uobičajeni putnički prtljag.

Od interesa je spomenuti za naše pomorce, koji plove u inozemstvo na našim prekomorskim brodovima, da isti uživaju povlastice za bezcarinski uvoz, kao i jugoslavenski državljani, za koje vrijedi bezcarinski uvoz robe do 50.000 vrijednosti, jer do sada za iste nisu doneseni novom tarifom specijalni propisi, kao što je do sada bilo.